

PARATEKSTAI KANONINIŲ TEKSTŲ VERTIMUOSE (BIBLIJOS VERTIMO Į LATVIŲ KALBĄ ATVEJIS)

ANDREJS VEISBERGS

Santrauka

Straipsnyje aptariami paratekstai, jų naudojimas ir gausa *Biblijos* vertimuose į latvių kalbą, ypač daug dėmesio skiriant naujausiam 2012 m. išleistam vertimui. Paratekstai naudojami norint padėti skaitytojui geriau suprasti pagrindinį tekstą ar suteikti papildomos informacijos, todėl prie pagrindinio teksto gali būti įvadas, pratarinės, išnašos, pastabos, pastabos paraštėse (marginalia), pastabos teksto gale, glosarijai, indeksai ir priedai. Nors *Biblijos* kaip kanoninio teksto vertimui taikomi įvairūs apribojimai vis stiprėja tendencija naudoti daugiau išnašų įvairiems dalykams aiškinti, pvz., pateikiama informacija apie tekstų originalus, įvairius *Biblijos* rankraščių variantus, apie kai kurių eilučių egzistavimą/neegzistavimą, kultūros realijas ir faktus, paaiškinimai apie mato vienetų, senus objektus, sąvokas, geografinę ir istorinę informaciją; lingvistinę informaciją: daugiareikšmių žodžių aiškinimą, vietovardžių etimologiją, semantiką, žodžių žaismą; ir vertėjo siūlomus vertimo variantus. Autorius teigia, kad būtų naudinga parengti žodynelį, kuriame būtų skaitytojui pateikta visa ši informacija, taip pat pristatyti bibliniai personažai, vietovardžiai ir nauja daugelio tikrinių vardų rašyba. Tada išnašose būtų galima aptarti tik kalbinius klausimus.